

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника Навчально - науковий юридичний
інститут

кафедра судочинства

Махінчук В.М., Кульчак Л.С.

КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ

Методичні вказівки для підготовки
до семінарських занять і самостійної роботи
студентів денної форми навчання

Івано-Франківськ 2019 р.

Схвалено на засіданні кафедри судочинства Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 4 від 29 листопада 2019 р.)

Схвалено на засіданні Науково-методичної ради Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 4 від 26 грудня 2019 р.)

Махінчук В.М., Кульчак Л.С. Кримінально-процесуальні документи. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять і самостійної роботи студентів денної навчання [текст] / Віталій Миколайович Махінчук, Леся Степанівна Кульчак. – Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2019. – 59 с.

Методичні вказівки розроблені на основі навчального плану навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника і призначені для студентів денної та заочної форм навчання підготовки до семінарських занять з вибіркової дисципліни «Кримінально-процесуальні документи», а також для підготовки до написання модульної контрольної роботи і складання заліку. В методичних вказівках викладені: завдання до семінарських занять, які включають короткі методичні рекомендації, що полегшать підготовку до занять, переліки питань, які виносяться на обговорення на занятті, контрольні питання для перевірки знань, термінологічні і практичні завдання, а також питання для і тестові завдання для самоконтролю. У передмові поданий перелік літератури, а також розширений перелік нормативно-правових актів станом на 01.09.2019 р. Методичні вказівки призначені для студентів, аспірантів, викладачів.

© Махінчук В.М., 2019

© Кульчак Л.С., 2019

© ПНУ імені Василя Стефаника

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	5
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	17
СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	22
Семінарське заняття №1.....	26
Семінарське заняття №2.....	21
Семінарське заняття №3-4.....	29
Семінарське заняття №5.....	33
Семінарське заняття №6.....	38
Семінарське заняття №7.....	42
Семінарське заняття №8.....	44
Семінарське заняття №9.....	45
ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ.....	46
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ.....	49

ПЕРЕДМОВА

«Кримінально-процесуальні документи» є однією вибіркової дисциплін, яка забезпечує поглиблене вивчення норм кримінального процесуального права України, засвоєння яких складає фундамент базової підготовки спеціаліста-юриста. Без ґрунтовних знань кримінального процесуального закону та практичних навичок його застосування важко уявити оперативного працівника, слідчого, прокурора, суддю.

Невід'ємним атрибутом кримінально-процесуальної діяльності органів досудового розслідування, прокуратури та суду є складання кримінально-процесуальних документів: постанов, ухвал, клопотань, протоколів, доручень, повідомлень, обвинувальних актів, вироків. Уміння правильно підготувати та своєчасно оформити зазначені документи є запорукою виконання завдань кримінального провадження, свідченням професійної підготовленості працівників органів досудового розслідування, прокурорів, суддів, їх досвіду та культури.

Від оперативного, повного та юридично грамотного складання процесуальних документів залежать забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду, охорона прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження та виконання інших завдань кримінального процесу. Неправильне складання процесуальних документів тягне за собою втрату отриманою інформацією доказового значення, порушення прав, свобод і законних інтересів громадян і юридичних осіб.

Тому набуття студентами не тільки теоретичних знань щодо порядку здійснення кримінального провадження, а й практичних навичок складання необхідних кримінально-процесуальних документів є умовою їх подальшої успішної діяльності як юристів.

Навчальна дисципліна «Кримінально-процесуальні документи» базується на нормах кримінального процесуального законодавства України, враховує практику їх застосування, вивчає теоретичні та методичні питання складання процесуальних документів у кримінальному провадженні.

«Кримінально-процесуальні документи» знаходяться у тісному зв'язку з іншими навчальними дисциплінами, перш за все, з кримінальним процесом, з кримінальним, конституційним і цивільним правом, криміналістикою, оперативно-розшуковою діяльністю тощо.

Основними формами вивчення навчальної дисципліни є лекції, семінари, самостійна та індивідуальна робота, поточний і підсумковий контроль.

Метою викладання дисципліни є вивчення основних вимог сучасного кримінального процесуального законодавства щодо юридичних документів слідчого та інших учасників кримінального процесу, які складаються на різних його стадіях, здобуття вмінь та навичок складання процесуальних документів з дотриманням законів логіки, мови та стилю.

Основними завданнями вивчення дисципліни є отримання студентами необхідних знань, вмінь та навичок щодо складення процесуальних актів як на стадії досудового розслідування так і під час судового розгляду кримінальних справ.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні **знати:**

- вимоги кримінально-процесуального законодавства до порядку складання процесуальних документів;
- мовні особливості складання процесуальних документів;
- структуру і стиль процесуальних документів;

вміти:

- складати процесуальні документи з дотриманням вимог КПК України та офіційно-ділового стилю мови;
- користуватися засобами уніфікації процесуальних документів;
- тлумачити та застосовувати на практиці норми законодавства з питань оформлення процесуальних дій;
- дати визначення термінів документ, кримінально-процесуальний документ, протокол, постанова, обвинувальний акт, вирок.
- застосовувати отримані теоретичні знання на практиці.

Основою підготовки до занять виступають нормативно-правові акти, навчальні підручники та посібники, які є загальними для всіх тем.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст. 141.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. №4651-VI // Голос України. – 19.05.2012. – №90-91.
3. Кримінальний кодекс України: Чинне законодавство зі змінами та допов. на 18 січня 2011 р. / Україна. Закони. – К.: Алерта; ЦУЛ, 2011. – 174 с.
4. Збірник міжнародних договорів України про правову допомогу у кримінальних справах : багатосторонні договори / [упоряд. О. І. Шинальський та ін.]. – К. : Фенікс, 2009. – 1078 с.
5. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. // Офіційний вісник України. – 2012. – №62. – Ст. 2509.
6. Про амністію: Закон України від 12.12.2008 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2009. – № 15. – Ст. 189
7. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 2 червня 2011 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – №51. – Ст. 577.
8. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 22 лютого 2006 р. // Відомості Верховної Ради України . – 2006. – № 30. – Ст. 260.
9. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 р. // Голос України. – 1994. – 2 березня.
10. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993 р. // Голос України. – 1994. – 2 березня.
11. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. № 47. – Ст.256.

12. Про міліцію: Закон України від 20 грудня 1990 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – №4.
13. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – №22. – Ст. 303.
14. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24 січня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – №6. – Ст. 35.
15. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 р. // Голос України. – 1993. – 6 серпня.
16. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30 червня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – №35. – Ст. 360.
17. Про прокуратуру: Закон України від 5 листопада 1991 р. // Вісник прокуратури України. – 1999. – №1. – С. 103-126.
18. Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду: Закон України від 01.12.1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – №1. – Ст. 1.
19. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 28. – Ст.232.
20. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 7 липня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – №41-45. – Ст. 529.
21. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень: Наказ МВС України від 23 серпня 2012 р. №700.
22. Інструкція з організації діяльності органів досудового розслідування МВС України: Наказ МВС України від 9 серпня 2012 р. №686.
23. Інструкція про порядок проведення процесуальних дій під час кримінального провадження на морському чи річковому

судні України, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні, затв. Наказом Генерального прокурора України від 14 листопада 2012 р. №112. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon1.rada.gov.ua

24. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень: затв. наказом Міністерства юстиції України №53/5 від 08.10.1998 р.(зі змінами та доповненнями).
25. Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань: Наказ Генеральної прокуратури України від 17 серпня 2012 р. №69.
26. Положення про порядок застосування електронних засобів контролю: Наказ МВС України від 9 серпня 2012 р. № 696.
27. Порядок взаємодії між органами внутрішніх справ, закладами охорони здоров'я та прокуратури України при встановленні факту смерті людини: Наказ МВС, МОЗ, Генеральної прокуратури України від 28 листопада 2012 р. №1095/955/119.
28. Порядок внесення коштів на спеціальний рахунок у разі застосування застави як запобіжного заходу: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 січня 2012 р. №15 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/15-2012-%D0%BF.
29. Порядок інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 р. №1363 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1363-2011-%D0%BF.
30. Порядок отримання дозволу суду на здійснення заходів, які тимчасово обмежують права людини, та використання добутої інформації: Постанова Кабінету Міністрів України №1169 від 26.09.2007 р.
31. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С.

Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2011. – 456 с.

32. Про деякі питання здійснення кримінального провадження на підставі угод: Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 15 листопада 2012 р. №223-1679/0/4-12 // [Електронний ресурс]: – Режим доступу: sc.gov.ua/ua/2012_rik.html.
33. Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження: Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 5 квітня 2013 р. №223-558/0/4-13 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: sc.gov.ua/ua/2013_rik.html.
34. Про деякі питання порядку застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування та судового провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України: Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 04 квітня 2013 р. №511-550/0/4-13 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: sc.gov.ua/ua/2013_rik.html.
35. Про деякі питання порядку здійснення судового провадження з перегляду судових рішень у суді апеляційної інстанції відповідно до Кримінального процесуального кодексу України: Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ від 21.11.2012 р. №10-1717/0/4-12.
36. Про деякі питання порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування: Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 09.11.2012 р. №1640/0/4-12.
37. Про затвердження Інструкції з організації обліку та руху кримінальних проваджень: Наказ МВС України від 6 серпня 2012 р. №681.

38. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: Наказ ГПУ, МВС, СБУ, Мін'юсту, Державної прикордонної служби, Міністерства фінансів України від 16 листопада 2012 р. №114/1042/516/1199/936/1687/5.
39. Про затвердження Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події та положень про комісії: Наказ МВС України від 19 листопада 2012 р. №1050.
40. Про організацію реагування на повідомлення про кримінальні правопорушення, інші правопорушення, надзвичайні ситуації та інші події, та забезпечення оперативного інформування в органах і підрозділах внутрішніх справ України: Наказ МВС України №940 від 22.10.2012 р.
41. Про реалізацію окремих положень Кримінального процесуального кодексу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2012р. №1104 // Юридичний вісник України. Інформаційно-правовий банк. – 2013. – №3. – С. 4-8.
42. Збірник нормативно-правових актів України, що регламентують окремі питання кримінального провадження: [упоряд. С.М. Алфьоров, С.М. Міщенко, В.І.Фаринник та ін.]; за заг. ред. В.І. Сліпченка. – Київ: ТОВ «АРТ-Дизайн», 2012. – 250с.

Література:

43. Басиста І.В. Прийняття і виконання рішень слідчого на стадії досудового розслідування: монографія / І.В. Басиста. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2011. – 500 с.
44. Безносюк А. Щодо форм фіксування кримінального провадження за новим КПК України / Збірник матеріалів юридичної науково-практичної Інтернет-конференції “Публічне і приватне право: проблеми методології, теорії та практики” 14 травня 2013 р. [Електронний ресурс] – К, 2013. – Режим доступу : <http://www.legalactivity.com.ua>

45. Верхогляд-Герасименко О.В. Забезпечення майнових прав особи при застосуванні заходів кримінально-процесуального примусу: монографія / О.В. Верхогляд-Герасименко. – Харків: Вид-во Юрайт, 2012. – 216 с.
- 46 . Запотоцький А.П. Документи як процесуальні джерела доказів у кримінальному судочинстві: монографія / А.П. Запотоцький, Д.О. Савицький. – К.: БМК, 2011. – 220 с.
- 47 47. Зеленський С.М. Провадження у справах дітей, які не досягли віку кримінальної відповідальності: навч. посіб. / С.М. Зеленський, С.П. Назаренко, Д.П. Письменний. – К.: КНТ, 2012. – 160 с.
- 48 Збірка вірців процесуальних документів та коментарі до них. [С.М. Алфьоров, С.М. Міщенко, О.Ю. Татаров, В.І.Фаринник та ін] за аг. ред.. В.І.Сліпченка – Київ:ТОВ “АРТ – Дизайн”, 2012. 198 с.
- 49 Зразки основних кримінально-процесуальних документів досудового провадження: Практ. посібник / В.В. Рожнова, Ю.І. Азаров, В.Г. Фатхутдінов; За заг. ред. В.Г. Фатхутдінова. – 2-ге вид., допов. та перероб. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2009. – 188 с.
- 50 Зразки процесуальних документів по кримінальних справах: Навчальний посібник / Кол. авторів: С.О. Бандурка, Р.В. Єдин, С.О. Сичов, С.В. Слінько. – Х.: Золота миля, 2011. – 316 с.
- 51 Зразки процесуальних документів кримінального провадження : практичний посібник / упоряд. А. В. Григоренко. - К. : ЦУЛ, 2013. – 332 с.
- 52 Капліна О.В. Правозастосовне тлумачення норм кримінально-процесуального права: монографія/ О.В.Капліна. – Харків: Право, 2008. – 296 с.
- 53 Климчук М.П. Взаємодія слідчих та оперативних підрозділів у досудовому розслідуванні: навч. посібник / М.П. Климчук, М.С. Цуцкірідзе. – К., 2013. – 203 с.
- 54 Кримінальний процес: підручник / В.В. Коваленко, Л.Д. Удалова, Д.П. Письменний. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 544 с.

- 55 Кримінальний процесуальний кодекс України: наук.-практ. комент. / В.Г. Гончаренко, В.Т. Нор, М.Є. Шумило. – К.: Юстініан, 2012. – 1224 с.
- 56 Кримінальний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар / Відп. редактор: С.В. Ківалов, С.М. Міщенко, В.Ю. Захарченко. – Х.: Одіссея, 2013. – 1104 с.
- 57 Кримінальний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар у 2 т. / В.Я. Тацій, О.М. Бандурка, А.В. Портнов, В.П. Пшонка, Є.М. Блажівський, Є.П. Бурдоль. – Х.: Право, 2012. – Т. 1. – 768 с.
- 58 Кримінальний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар у 2 т. / В.Я. Тацій, О.М. Бандурка, А.В. Портнов, В.П. Пшонка, Є.М. Блажівський, Є.П. Бурдоль. – Х.: Право, 2012. – Т. 2. – 664 с.
- 59 Курс лекцій з кримінального процесу за новим Кримінальним процесуальним кодексом України (Загальна частина) [Текст]/ [Рожнова В.В., Савицький Д.О., Конюшенко Я.Ю. та ін.]. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2012. – 280 с.
- 60 Курс лекцій з кримінального процесу за новим Кримінальним процесуальним кодексом України (Особлива частина) [Текст]/ [Хабло О.Ю., Степанов О.С., Климчук М.П. та ін.]. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2012. – 200 с.
- 61 Кучинська О.П. Кримінально-процесуальні документи: досудове та судове провадження: Навч.-практ. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 408 с.
- 62 Лобойко Л. М. Кримінально-процесуальна регламентація слідчих дій: монографія / Л.М. Лобойко, А.П. Черненко. — Дніпропетровськ: Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2006. – 168 с.
- 63 Лоскутов Т.О. Кримінальне переслідування здійснюване слідчим: монографія. – Дніпропетровськ: Ліра ЛТД, 2011. – 164 с.
- 64 Мазур О.С. Забезпечення прав та законних інтересів особи, яку затримано за підозрою у вчиненні злочину: навч. посіб. / О.С. Мазур, О.В. Баулін. – Луганськ: СПД Резніков В.С., 2011. – 201с.

- 65 Молдован А.В. Кримінальний процес України: навч. посіб. / А.В. Молдован, С.М. Мельник. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 368 с.
- 66 Назаров В.В. Кримінальний процес України: навч. посіб. / В.В. Назаров. – К.: Видавець Ліпкан О.С., 2013. – 200 с.
- 67 Науково-практичний коментар до Кримінального процесуального кодексу України від 13.04.2012 р. / О.А. Банчук, Р.О. Куйбіда, М.І. Хавронюк. – Х.: Фактор, – 2013. – 1072 с.
- 68 Никифорчук Д.Й. Негласні слідчі (розшукові) дії: курс лекцій / Д.Й. Никифорчук, С.І. Ніколаюк, О.І. Козаченко та ін. – К.: Національна академія внутрішніх справ, 2012. – 176 с.
- 69 Письменний Д.П. Процесуальна діяльність слідчого щодо запобігання злочинів: навч. посіб. / Д.П. Письменний, О.Є. Омельченко. – К., 2005. – 158 с.
- 70 Письменний Д.П. Розслідування злочинів слідчою та слідчо-оперативною групою: правові та організаційні засади: монографія / Д.П. Письменний, В.М. Федченко. – Дніпропетровськ, 2006. – 204 с.
- 71 Погорецький М.А. Функціональне призначення оперативно-розшукової діяльності у кримінальному процесі: монографія / М.А. Погорецький. – Х.: Арсіс, ЛТД, 2007. – 576 с.
- 72 Попелюшко В.О. Функція захисту в кримінальному судочинстві України: правові, теоретичні та прикладні проблеми: монографія / В.О. Попелюшко.– Острог: Вид.-во Нац. ун.-ту Острозька академія, 2009.– 634 с.
- 73 Проблеми застосування заходів кримінально-процесуального примусу під час досудового провадження. Матеріали круглого столу (Дніпропетровськ, 22 листопада 2011 р.). – Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2012. – 224 с.
- 74 Рибалка О.В. Кримінальний процес: навч.-метод. посіб. / О.В. Рибалка. – Одеса: Фенікс, 2013. – 146 с.
- 75 Рожнова В. Складання протоколів слідчих дій: питання структури та змісту // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 5. – С. 142-146.

- 76 Складання кримінально-процесуальних документів у досудовому провадженні. – К.: КНТ, 2013. – 376 с.
- 77 Смирнов М.І. Інститут взаємної правової допомоги у кримінальних справах: сучасний стан та перспективи розвитку: монографія / М.І. Смирнов. – Одеса: Фенікс, 2006. – 242 с.
- 78 Смоков С.М. Гарантії застосування заходів процесуального примусу у кримінальному судочинстві / С.М.Смоков, К.Г. Горелкіна. – Одеса: Астропринт, 2012. – 152 с.
- 79 Стахівський С.М. Слідчі дії як засоби збирання доказів: наук.-практ. посіб. / Стахівський С.М. – К.: Атіка, 2009. – 64 с.
- 80 Тацій В.Я. Кримінальний процес: підручник / В.Я. Тацій, Ю.М. Грошевий, А.Р. Туманянц та ін. – Х.: Право, 2013. – 824 с.
- 81 Удалова Л.Д. Забезпечення відшкодування шкоди незаконно засудженим особам: монографія / Л.Д. Удалова, О.В. Савенков. – К.: КНТ, 2013. – 168 с.
- 82 Удалова Л.Д. Кримінальний процес України в питаннях і відповідях: навч. посіб.: 3-тє вид., перероб. і доповн. / Л.Д. Удалова, В.В. Рожнова, Д.О. Савицький, О.Ю. Хабло. – К.: Національна академія внутрішніх справ. – 2013. – 256 с.
- 83 Удалова Л.Д. Накладення арешту на вклади, цінності та інше майно обвинуваченого: навч. посіб. / Л.Д. Удалова, І.Й. Гаюр. – К.: КНТ, 2012. – 168 с.
- 84 Удалова Л.Д., Рожнова В.В., Шпотаківська О.В. Практикум з кримінального процесу: навч. посібник. – К.: КНТ, 2010. – 360 с.
- 85 Узагальнення Верховного Суду України судової практики в кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2010. – 180 с.
- 86 Шумило М.Є. Охорона прав і законних інтересів особи, щодо якої здійснюється провадження із застосування примусових заходів медичного характеру, на стадії досудового розслідування: монографія / М.Є. Шумило, Г.К. Тетерятник. – Донецьк: ДЮІ МВС, 2012. – 214 с.

87 Яновська О. Г. Кримінальне провадження.

Процесуальні документи захисту : посібн. / О.Г. Яновська, Л.Л. Лазебний. – К. : Прецедент, 2013. – 160 с.

До кожної теми, винесеної на семінарське заняття сформульована анотація, методичні поради до її вивчення, які коротко визначають зміст теми, націлюють на вибір правильного підходу до аналізу теми, акцентують на проблемних питаннях, вказують на вироблення схеми підготовки питань.

До тем, винесених на розгляд на семінарських заняттях, подано детальний перелік питань, які будуть розглядатися на занятті, перелік контрольних питань, що носять більш конкретний, деталізований характер, передбачають здійснення узагальнення чи навпаки конкретизації окремих положень теми, порівняння, нормативно-правових приписів, тлумачення норм, а це все в підсумку забезпечить більш глибоке засвоєння теми.

Враховуючи положення кримінального процесуального закону, теоретичні основи прийняття рішень і складання документів у кримінальному провадженні, методичні поради і настанови, студенти складають за запропонованою фабулою проекти кримінально-процесуальних документів.

Для складання проектів кримінально-процесуальних документів слід використовувати Кримінальний процесуальний кодекс України, інші нормативні акти, роз'яснення вищих судових інстанцій з актуальних питань правозастосовної практики та збірники зразків кримінально-процесуальних документів.

З огляду на те, що випускники-юристи, на початку своєї практичної діяльності відчують значні труднощі щодо правильного оформлення кримінально-процесуальних документів, а також те, що самостійно виготовлені практичними працівниками бланки документів не завжди відповідають вимогам закону, власноручне складання усіх передбачених програмою навчальної дисципліни документів (без використання бланків) є обов'язковим.

Усі документи виконуються на папері формату А 4, охайно, без виправлень, із залишенням полів зліва не менше 3 см.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. Мова і стиль юридичних документів.

Поняття і значення процесуальної форми в кримінальному провадженні. Поняття процесуальних документів у кримінальному провадженні. Класифікація кримінальних процесуальних документів.

Документи, в яких відображені процесуальні рішення, та їх характеристика: постанова, обвинувальний акт, ухвала, вирок суду тощо.

Документи, у яких фіксується хід і результати процесуальних дій осіб, які здійснюють кримінальне провадження (протоколи, журнал судового засідання тощо).

Процесуальні документи сторони обвинувачення. Процесуальні документи сторони захисту. Процесуальні документи слідчого судді, суду. Інші процесуальні документи.

Процесуальні документи, які складаються під час досудового розслідування. Процесуальні документи, які складаються в судовому провадженні.

Вимоги, що пред'являються до кримінальних процесуальних документів. Наслідки недотримання цих вимог. Культура складання процесуальних документів. Мова процесуального документа. Структура кримінальних процесуальних актів.

Змістовий модуль 2.

Кримінально-процесуальні документи на різних стадіях кримінального провадження

ТЕМА 2. Процесуальні документи, що складаються на початку досудового розслідування

Репорт про виявлення кримінального правопорушення. Заява про кримінальне правопорушення. Протокол прийняття заяви про кримінальне правопорушення. Повідомлення заявнику про прийняття і реєстрацію заяви.

Повідомлення про початок досудового розслідування. Доручення про проведення досудового розслідування. Постанова про призначення групи прокурорів. Постанова про призначення

групи слідчих. Постанова про доручення досудового розслідування іншому органу досудового розслідування.

ТЕМА 3. Процесуальні документи, що складаються під час проведення слідчих (розшукових) дій

Протокол допиту. Протокол одночасного допиту двох (чи більше) вже допитаних осіб. Протокол допиту малолітнього (неповнолітнього) свідка. Клопотання про проведення допиту свідка під час досудового розслідування у судовому засіданні.

Протокол пред'явлення особи для впізнання. Протокол пред'явлення речей для впізнання. Протокол пред'явлення трупа для впізнання. Протокол пред'явлення особи для впізнання за фотознімками.

Постанова про проведення допиту (впізнання) у режимі відео конференції. Протокол допиту в режимі відео конференції. Протокол пред'явлення особи для впізнання в режимі відео конференції. Рапорт про опитування в режимі телефонної конференції.

Клопотання про проведення обшуку. Протокол обшуку.

Протокол огляду (місця події, місцевості, приміщень, житла чи іншого володіння особи, речей, документів, трупа). Протокол огляду трупа, пов'язаний з ексгумацією.

Протокол проведення слідчого експерименту. Постанова про проведення освідування. Протокол освідування особи.

Постанова про залучення експерта та проведення експертизи. Протокол отримання зразків для експертизи. Висновок експерта. Постанова про доручення проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій на території, яка знаходиться під юрисдикцією іншого органу досудового розслідування.

ТЕМА 4. Процесуальні документи, що складаються під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження

Повістка про виклик. Клопотання про здійснення приводу. Клопотання про накладення грошового стягнення за невиконання

процесуального обов'язку. Протокол тимчасового вилучення документів. Протокол передання тимчасово вилученого майна. Клопотання про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом. Клопотання про відсторонення від посади. Клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів. Протокол тимчасового доступу до речей і документів.

Протокол тимчасового вилучення майна. Протокол повернення тимчасово вилученого майна. Клопотання про арешт майна. Протокол виконання ухвали про арешт майна. Клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді особистого зобов'язання. Клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді особистої поруки. Клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді застави. Клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту. Клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Клопотання про зміну запобіжного заходу.

Повідомлення про затримання. Протокол про роз'яснення правил користування електронними засобами контролю. Клопотання про продовження строку тримання під вартою. Протокол про оголошення підозрюваному ухвали слідчого судді про застосування запобіжного заходу та вручення її копії. Клопотання про дозвіл на затримання з метою приводу. Протокол затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину.

ТЕМА 5. Процесуальні документи, що складаються під час зупинення, закінчення досудового розслідування

Постанова про закриття кримінального провадження. Повідомлення про завершення досудового розслідування. Протокол про надання доступу до матеріалів досудового розслідування. Клопотання про встановлення строку ознайомлення з матеріалами досудового розслідування. Протокол ознайомлен

ня з матеріалами досудового розслідування. Повідомлення про відкриття матеріалів сторонам кримінального провадження. Протокол про видалення з документів, які надаються для ознайомлення, відомостей, які не будуть розголошені під час судового розгляду. Обвинувальний акт. Реєстр матеріалів

досудового розслідування. Клопотання про застосування до неповнолітнього примусових заходів виховного характеру. Клопотання про застосування примусових заходів медичного характеру. Протокол роз'яснення підозрюваному права на звільнення від кримінальної відповідальності.

ТЕМА 6. Процесуальні документи, що складаються під час судового провадження

Ухвала про відкладення судового засідання. Ухвала про призначення запасного судді. Ухвала про проведення судового розгляду без потерпілого. Ухвала про привід свідка. Ухвала про видалення із залу судового засідання. Ухвала про зміну (скасування, обрання) запобіжного заходу щодо обвинуваченого.

Ухвала про об'єднання (виділення) матеріалів кримінального провадження. Ухвала про зупинення судового провадження. Ухвала про розшук обвинуваченого. Ухвала про здійснення дистанційного судового провадження. Пам'ятка про права та обов'язки осіб, які беруть участь у судовому розгляді. Ухвала про обсяг доказів та порядок їх дослідження.

Ухвала про допит обвинуваченого з використанням відео конференції. Ухвала про розгляд та розв'язання клопотання учасників судового провадження. Ухвала про зняття питання за протестом сторони. Ухвала про дослідження речових доказів, документів, звуко- і відеозаписів. Ухвала про огляд речових доказів поза межами суду. Виклик експерта для допиту для роз'яснення висновку. Ухвала про виключення документа з числа доказів. Ухвала про зміну порядку розгляду в порядку ст. 362 КПК. Ухвала про закінчення з'ясування обставин та перевірки їх доказами. Ухвала про відновлення з'ясування обставин, встановлених під час кримінального провадження, та перевірку їх доказами. Ухвала про встановлення порядку виступів у судових дебатах. Обвинувальний вирок. Виправдувальний вирок.

Окрема думка судді. Ухвала про внесення виправлень у судові рішення (відмову у внесенні виправлень). Ухвала про роз'яснення судового рішення (про відмову в його роз'ясненні). Ухвала суду про залишення цивільного позову без розгляду.

ТЕМА 7. Процесуальні документи слідчого судді

Ухвала про здійснення приводу. Ухвала про відмову у здійсненні приводу. Ухвала про накладення грошового стягнення. Ухвала про скасування ухвали про накладення грошового стягнення.

Ухвала про повернення прокурору клопотання про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом. Ухвала про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом. Ухвала про відмову у тимчасовому обмеженні у користуванні спеціальним правом. Ухвала про відмову у продовженні строку тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом. Ухвала про відсторонення від посади. Ухвала про відмову у відстороненні від посади. Ухвала про тимчасовий доступ до речей і документів.

Ухвала про арешт майна. Ухвала про відмову у задоволенні клопотання про арешт майна.

Ухвала про застосування запобіжного заходу. Ухвала про відмову в застосуванні запобіжного заходу. Ухвала про зміну запобіжного заходу. Ухвала про скасування запобіжного заходу.

Ухвала про продовження строку тримання під вартою. Ухвала про відмову у наданні дозволу на затримання з метою приводу. Ухвала про дозвіл на затримання з метою приводу. Ухвала про зобов'язання органу державної влади (службової особи) забезпечити додержання прав особи, яка тримається під вартою. Ухвала про зобов'язання органу державної влади (службової особи) доставити особу, яка тримається під вартою, для з'ясування підстав позбавлення свободи. Ухвала про задоволення заяви про відвід.

Ухвала про залишення заяви про відвід без розгляду. Ухвала про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи. Ухвала про дозвіл на огляд житла чи іншого володіння особи. Ухвала про дозвіл на проведення слідчого експерименту у житлі чи іншому володінні особи. Ухвала про примусове залучення особи для проведення медичної (психіатричної) експертизи.

Ухвала про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії. Ухвала про відмову у наданні дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії. Ухвала про скасування рішення слідчого (прокурора). Ухвала про зобов'язання припинити дію. Ухвала про зобов'язання вчинити дію. Ухвала про задоволення скарги.

Тема 8. Процесуальні документи, що складаються в ході перегляду кримінальних справ

Складання прокурором апеляційної, касаційної скарги і заяви про перегляд судового рішення у кримінальному провадженні за нововиявленими або виключними обставинами на судові рішення у кримінальному провадженні, їх форма і зміст.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

ТЕМА: МОВА І СТИЛЬ ЮРИДИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ (2год.)

Невід'ємним атрибутом кримінально-процесуальної діяльності органів досудового розслідування, прокуратури та суду є складання кримінально-процесуальних документів: постанов, ухвал, клопотань, протоколів, доручень, повідомлень, обвинувальних актів, вироків і т. ін. Уміння правильно підготувати та своєчасно оформити зазначені документи є запорукою виконання завдань кримінального провадження, свідченням професійної підготовленості працівників органів досудового розслідування, прокурорів, суддів, їх досвіду та культури.

Від оперативного, повного та юридично грамотного складання процесуальних документів залежать забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду, охорона прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження та виконання інших завдань кримінального процесу. Неправильне (без урахування норм чинного законодавства) складання процесуальних документів

тягне за собою втрату отриманою інформацією доказового значення, порушення прав, свобод і законних інтересів громадян і юридичних осіб.

З огляду на вищевикладене, дана тема має важливе значення у підготовці студентів до семінарського заняття. Студенти повинні знати історичний розвиток інституту процесуальних документів у кримінальному процесі від найдавніших часів до сьогодення, поняття кримінально-процесуальних документів, їх види, вимоги до їх складення, та значення.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 1.

Питання для обговорення:

1. Історичний розвиток інституту процесуальних документів кримінального провадження в Україні
2. Мова і стиль кримінальних процесуальних документів.
3. Поняття кримінально-процесуальних документів та їх значення.
4. Види та класифікація кримінально-процесуальних документів.
5. Вимоги, що пред'являються до кримінально-процесуальних документів та функції, які вони виконують

Контрольні питання:

1. Дайте визначення кримінально-процесуального документу.
2. Назвіть основні види кримінально-процесуальних документів.
3. У яких випадках законом передбачено складання постанови?
4. У яких випадках законом передбачено складання протоколу?
5. У яких випадках законом передбачено складання клопотання?
6. У чому полягає законність процесуального рішення?
7. У чому полягає обґрунтованість процесуального рішення?

8. У чому полягає вмотивованість процесуального рішення?
9. Назвіть структурні частини постанови і реквізити кожної з них.
10. Назвіть структурні частини протоколу і реквізити кожної з них.

Термінологічне завдання:

Кримінально-процесуальний документ; види кримінально-процесуальних документів; законність, обґрунтованість та вмотивованість процесуального рішення; постанова; структурні частини постанови; реквізити постанови; протокол; структурні частини протоколу; реквізити протоколу; клопотання; ухвала; обвинувальний акт; вирок.

Практичне завдання:

Проаналізуйте та вкажіть форму закріплення (протокол, клопотання, постанова, ухвала тощо) запропонованих процесуальних дій:

1. допит свідка;
2. обшук житла чи іншого володіння особи;
3. освідування особи;
4. застосування запобіжного заходу;
5. затримання уповноваженою службовою особою;
6. зупинення досудового провадження;
7. закриття кримінального провадження слідчим;
8. закінчення досудового розслідування відповідно до п.3 ч.2 ст.283 КПК.

Література до теми:

[1-3, 43-44, 46-49, 51, 54-59,61, 65-67, 74-76, 80, 82, 84, 87]

ТЕМА: ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ, ЩО СКЛАДАЮТЬСЯ НА ПОЧАТКУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ (2год.)

При підготовці до практичних занять необхідно ретельно опрацювати лекційний матеріал, рекомендовану літературу і

відповідні положення нормативно-правових актів з питань порядку кримінально-процесуальної діяльності під час досудового розслідування.

Необхідно враховувати, що відповідно до ст. 214 КПК усі заяви та повідомлення про кримінальні правопорушення підлягають обов'язковому прийняттю та реєстрації, про що слід складати відповідний протокол. Досудове розслідування розпочинається з моменту внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань. У невідкладних випадках до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань може бути проведений огляд місця події, про що складається протокол. Про початок досудового розслідування слідчий невідкладно у письмовій формі має повідомити прокурору із зазначенням встановлених законом відомостей.

Під час провадження досудового розслідування більшість осіб, які залучаються до кримінального провадження, набувають свій процесуальний статус (потерпілий, його представник, цивільний позивач, його представник, підозрюваний, захисник, цивільний відповідач, його представник та ін., свідок, спеціаліст, перекладач та ін.), у зв'язку з чим їм мають бути роз'яснені їх процесуальні права та обов'язки.

Досудове розслідування здійснюється у двох формах: дізнання (розслідування кримінальних проступків) та досудового слідства (розслідування злочинів) з урахуванням загальних положень, що встановлені у главі 19 КПК (підслідність, її види; початок та місце провадження досудового розслідування; строки дізнання і досудового слідства, порядок їх продовження; розгляд клопотань під час досудового розслідування; недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування; об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування; ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення).

Важливим етапом досудового розслідування є повідомлення особі про підозру, що здійснюється у випадках і порядку, встановлених главою 22 КПК. Письмове повідомлення про підозру складається прокурором або слідчим за погодженням з прокурором і має містити реквізити, передбачені ст. 277 КПК.

Питання для обговорення:

1. Поняття, форми та особливості досудового розслідування
2. Процесуальні документи, що складаються в ході досудового розслідування.

Контрольні питання:

1. У чому полягають завдання та значення стадії досудового розслідування?
2. З якого моменту розпочинається досудове розслідування?
3. Які слідчі дії можуть бути проведені до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань?
4. В яких формах здійснюється досудове розслідування та у чому їх відмінність?
5. Хто може бути потерпілим у кримінальному провадженні?
6. Назвіть права та обов'язки потерпілого.
7. Хто може бути представником, законним представником потерпілого?
8. Хто може бути цивільним позивачем у кримінальному провадженні?
9. Назвіть права та обов'язки цивільного позивача.
10. Хто може бути цивільним відповідачем у кримінальному провадженні?
11. Назвіть права та обов'язки цивільного відповідача.
12. Хто може бути представником цивільного позивача, цивільного відповідача?
13. Назвіть види підслідності.
14. Назвіть підстави, умови та порядок об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування.
15. Якими є строки досудового розслідування кримінальних проступків?
16. Якими є строки досудового розслідування злочинів?
17. Розкрийте порядок продовження строків досудового розслідування.
18. Розкрийте правила обчислення строків досудового розслідування.

19. Протягом якого строку мають бути розглянуті клопотання учасників провадження під час досудового розслідування?

20. Хто вирішує питання про можливість та обсяг розголошення відомостей досудового розслідування?

21. Які є форми взаємодії слідчого і співробітників оперативних підрозділів?

22. У яких випадках здійснюється повідомлення особі про підозру?

23. Назвіть процесуальні права підозрюваного.

24. Ким складається письмову повідомлення про підозру?

25. Які реквізити письмового повідомлення про підозру?

26. Який порядок вручення письмового повідомлення про підозру?

Термінологічне завдання:

Досудове розслідування; дізнання та досудове слідство; учасники досудового розслідування; Єдиний реєстр досудових розслідувань; загальні положення досудового розслідування; фіксування кримінального провадження під час досудового розслідування; повідомлення про підозру; процесуальні рішення.

Практичне завдання:

До поліції звернувся з усною заявою про вчинене кримінальне правопорушення Кальченко С.П., 1975 року народження, який проживає сам в однокімнатній квартирі і повідомив, що, прийшовши сьогодні додому після роботи, він виявив відкритими входні двері квартири, а також відсутність ряду речей, які йому належать, зокрема, шкіряної куртки та наручного годинника “Casio”, а також грошей у сумі 5500 грн. Хто міг вчинити цей злочин він не знає і нікого не підозрює.

Заява Кальченка С.П. про вчинене кримінальне правопорушення була прийнята та зареєстрована. Проведеним оглядом місця події було встановлено, що невідомі проникли до квартири шляхом зламу замка входних дверей. З місця події були вилучені відбитки пальців рук, серцевина замка зі слідами зламу.

Цього ж дня до поліції звернулась Мельничук О.В. (матір Кальченка С.П.) із заявою про визнання її потерпілою у цьому

кримінальному провадженні, зважаючи на те, що її син має багато роботи, часто виїжджає у закордонні відрядження і вона хоче відстоювати його інтереси у процесі.

Завдання: Які дії повинна здійснити службова особа, уповноважена на прийняття та реєстрацію заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, до якої звернувся Кальченко С.П.? Які подальші дії та процесуальні рішення мають бути здійснені у цьому кримінальному провадженні? Як вирішити заяву Мельничук О.В. (матері Кальченка С.П.)?

За умовами ситуації також потрібно:

1) скласти протокол прийняття заяви про вчинене кримінальне правопорушення;

2) скласти протокол огляду місця події;

3) процесуально оформити вирішення заяви Мельничук О.В. (матері Кальченка С.П.).

3. Скласти проекти кримінально-процесуальних документів за вказівкою викладача:

- *Повідомлення слідчого про початок розслідування*
- *Постанова про відсторонення слідчого від проведення досудового розслідування*

Література до теми:

[1-7, 11, 18-23, 25, 27, 29, 37, 39-45, 48-51, 54-58, 65-67, 76, 80-82]

ТЕМА. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ, ЩО СКЛАДАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ (4 год.)

Слідчі дії – це частина процесуальних дій, які спрямовані на збирання і перевірку доказів, підстави і порядок провадження яких визначені кримінальним процесуальним законом.

Протоколювання – одна з обов'язкових умов провадження кожної слідчої (процесуальної) дії. Кримінальний процесуальний кодекс визначає загальні (ст. 104) і спеціальні правила складання протоколів, засвідчення змісту і результатів окремих видів

слідчих (розшукових) дій (статті 231, ч. 6 ст. 239, ч. 6 ст. 240 КПК), а також встановлює наслідки невиконання таких правил.

Складені в порядку, передбаченому КПК України, протоколи слідчих (розшукових) дій та додатки до них, а також носії інформації, на яких за допомогою технічних засобів зафіксовано процесуальні дії, є документами – джерелами доказів (п. 3 ч. 2 ст. 99 КПК).

Необхідно також враховувати, що окремі слідчі (розшукові) дії можуть бути проведені лише після винесення відповідної постанови, ухвали слідчим, прокурором, слідчим суддею (обшук, освідування та ін.). У разі необхідності проведення слідчої (розшукової) дії, що за законом проводиться на підставі ухвали слідчого судді, слідчий за погодженням з прокурором звертається до слідчого судді з відповідним клопотанням.

Слід враховувати також і особливості проведення та процесуального оформлення слідчих (розшукових) дій з участю малолітніх або неповнолітніх осіб.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №3-4

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика системи слідчих (розшукових) дій та вимог щодо їх проведення та документування.
2. Протоколи слідчих (розшукових) дій: поняття, види, зміст і структура.
3. Клопотання про проведення обшуку, його структура та зміст.
4. Структура та зміст постанови про проведення окремих слідчих дій.

Контрольні питання:

1. Назвіть види слідчих (розшукових) дій.
2. Хто вправі проводити слідчі (розшукові) дії?
3. Що є підставами для проведення слідчої (розшукової) дії?
4. Які особи беруть участь у проведенні слідчих (розшукових) дій?

5. У який період доби дозволяється проводити слідчі (розшукові) дії?
6. Які слідчі (розшукові) дії проводяться з участю понятих?
7. У чому полягають особливості проведення слідчих (розшукових) дій за клопотанням сторони захисту чи потерпілого?
8. У чому полягають особливості проведення слідчих дій з участю малолітньої чи неповнолітньої особи?
9. Які слідчі дії можна проводити до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань?
10. Які процесуальні права має особа, що допитується?
11. З якою метою і в якому порядку проводиться одночасний допит двох чи більше вже допитаних осіб?
12. У чому полягає особливість протоколювання допиту за допомогою технічних засобів?
13. Що є передумовою проведення пред'явлення особи, речей для впізнання?
14. У чому полягають особливості проведення та протоколювання впізнання особи поза її візуальним спостереженням?
15. У якій кількості осіб пред'являється для впізнання особа, яка підлягає впізнанню?
16. Що охоплюється поняттям житла та іншого володіння особи?
17. У яких випадках слідчий, прокурор має право до постановлення ухвали слідчого судді увійти до житла чи іншого володіння особи?
18. Що є метою проведення обшуку?
19. Які реквізити має містити клопотання слідчого до слідчого судді про проведення обшуку?
20. Які матеріали повинні бути долучені до клопотання про проведення обшуку?
21. Що є метою проведення огляду?
22. Назвіть види огляду.
23. Які допоміжні засоби фіксації інформації можуть бути використані при проведенні обшуку та огляду?

24. У чому полягають особливості проведення огляду трупа?
25. Що є метою проведення слідчого експерименту?
26. Які умови проведення слідчого експерименту?
27. У чому полягає особливість проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи?
28. Що є метою проведення освідування?
29. Які умови проведення освідування?
30. Що є метою проведення експертизи?
31. У яких випадках проведення експертизи є обов'язковим?

Термінологічне завдання:

Система слідчих (розшукових) дій; оформлення слідчих (розшукових) дій; протокол слідчої (розшукової) дії; допит; пред'явлення для впізнання; обшук та його види; підстави і процесуальний порядок проведення обшуку; огляд; ексгумація трупа; слідчий експеримент; освідування; призначення та проведення експертизи; отримання зразків для проведення експертизи.

Практичне завдання:

Під час досудового розслідування було з'ясовано, що Волков М.І. (раніше засуджений за вчинення розбою, ніде не працює і не навчається, не має постійного місця проживання, неодружений) запропонував своїм знайомим Зайчуку О.В. та Шелесту Ю.В. проникнути до квартири з метою заволодіння матеріальними цінностями, пояснивши, що оскільки вони неповнолітні, то їм за це нічого не буде, на що останні дали свою згоду.

Підготувавши заздалегідь знаряддя злочину ("фомку"), Волков М.І. разом з Зайчуком О.В. та Шелестом Ю.В. прибули до навмання обраної квартири і, пересвідчившись, що в ній нікого немає, проникли до неї шляхом зламу вхідних дверей, де зібрали викрадене у спортивну сумку, після чого з місця злочину втекли.

Сусідка потерпілого Кальченка С.П. Зарубіна О.Д., яка бачила підозрілих хлопців зі спортивною сумкою на своєму

поверсі, описала їх зовнішній вигляд і стверджувала, що зможе їх впізнати.

В результаті допиту Зайчука О.В. та Шелеста Ю.В. слідчий отримав достатньо даних, які дали йому підстави вважати, що викрадені речі зберігаються у квартирі, де проживає Волков М.І. З дотриманням вимог законодавства слідчий провів обшук у квартирі Волкова М.І., під час якого були вилучені чоловіча шкіряна куртка, наручний годинник “Casio”.

Волков М.І., відмовившись від послуг захисника, будучи допитаним як підозрюваний, факт вчинення кримінального правопорушення визнав і дав свою згоду на відтворення обстановки і умов кримінального правопорушення на місці події.

Завдання: Дайте оцінку ситуації. Які слідчі (розшукові) дії необхідно провести за даних умов під час досудового розслідування?

За умовами ситуації потрібно:

- 1) процесуально оформити допит потерпілого Кальченка С.П.;
- 2) процесуально оформити допит свідка Зарубіної О.Д.;
- 3) скласти процесуальні документи проведення обшуку у квартирі Волкова М.І. (клопотання про проведення обшуку, ухвалу слідчого судді про обшук, протокол обшуку);
- 4) скласти протокол пред’явлення особи для впізнання;

Література до теми:

[1-5, 13, 19-24, 30, 38, 48-51, 54-60, 62, 65-68, 75, 76, 79-82]

ТЕМА. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ, ЩО СКЛАДАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ (2год.)

Застосуванням заходів забезпечення кримінального провадження обмежуються найбільш важливі права особи, у тому числі ті, що закріплені в Конституції України, вони застосовуються на підставі ухвали слідчого судді або суду, за винятком випадків, передбачених КПК. При необхідності

застосування заходів забезпечення кримінального провадження слідчий, прокурор звертаються з клопотанням до місцевого суду, в межах територіальної юрисдикції якого знаходиться орган досудового розслідування (ч.ч. 1, 2 ст. 132 КПК).

У процесі роботи за цією темою необхідно розглянути широке коло питань, які стосуються документального оформлення застосування того чи іншого заходу забезпечення кримінального провадження.

Особливу увагу слід звернути на складання процесуальних документів при застосуванні запобіжних заходів, які становлять окрему групу у системі заходів забезпечення кримінального провадження. Порядок обрання, зміни і скасування запобіжних заходів, у тому числі, затримання особи, докладно врегульований нормами, які містяться у главі 18 КПК, водночас цей процес тісно пов'язаний з такими загальними положеннями як забезпечення права на свободу та особисту недоторканність, забезпечення права на захист, презумпція невинуватості. Слід звернути особливу увагу на підстави та порядок затримання особи без ухвали слідчого судді, суду (§ 2 гл. 18 КПК).

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №5

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика системи заходів забезпечення кримінального провадження.
2. Форма та зміст клопотання про застосування окремих заходів забезпечення кримінального провадження: приводу, тимчасового доступу до речей і документів, арешту майна.
3. Структура та зміст клопотання про застосування запобіжних заходів та зміну запобіжного заходу.
4. Структура та зміст ухвали про застосування запобіжних заходів.

Контрольні питання:

1. Які види заходів забезпечення кримінального провадження передбачено у КПК?

2. Які способи здійснення виклику особи до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду передбачені КПК?
3. Які дані мають бути вказані у повістці про виклик?
4. Які обставини визнаються поважними причинами неприбуття особи на виклик?
5. До яких суб'єктів кримінального провадження може бути застосований привід?
6. Які реквізити повинно містити клопотання слідчого, прокурора про здійснення приводу?
7. Що є підставою для накладення грошового стягнення?
8. Які реквізити повинно містити клопотання слідчого, прокурора про накладення грошового стягнення під час досудового розслідування?
9. Що є підставою для відсторонення особи від посади?
10. Які реквізити повинно містити клопотання слідчого, прокурора про відсторонення особи від посади?
11. Які реквізити повинно містити клопотання слідчого, прокурора про тимчасовий доступ до речей і документів?
12. До яких речей і документів доступ заборонено?
13. Яка інформація та відомості належать до охоронюваної законом таємниці?
14. Що є підставою тимчасового вилучення майна?
15. У межах яких процесуальних дій може бути тимчасово вилучене майно?
16. Що є підставою накладення арешту на майно?
17. Які реквізити повинно містити клопотання слідчого, прокурора про арешт майна?
18. Які види запобіжних заходів передбачено у КПК?
19. Що є метою застосування запобіжних заходів?
20. Що є підставою застосування запобіжних заходів?
21. Які обставини мають бути враховані при обранні запобіжного заходу?
22. Які реквізити повинно містити клопотання слідчого, прокурора про застосування запобіжного заходу?
23. Які реквізити повинно містити клопотання слідчого, прокурора про зміну запобіжного заходу?
24. Які обставини є підставою затримання уповноваженою службовою особою?

25. Які реквізити повинен містити протокол затримання?

26. Яким є строк затримання без ухвали слідчого судді, суду?

Термінологічне завдання:

Заходи забезпечення кримінального провадження; виклик слідчим, прокурором, судовий виклик; привід; накладення грошового стягнення; тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом; відсторонення від посади; тимчасовий доступ до речей і документів; тимчасове вилучення майна; арешт майна; запобіжні заходи; особисте зобов'язання; особиста порука; застава; домашній арешт; тримання під вартою; затримання особи.

Практичне завдання:

Для проведення дактилоскопічної експертизи у слідчого виникла необхідність відібрати відбитки пальців рук Волкова М.І. З цією метою він викликав Волкова М.І., але той двічі не з'явився та не повідомив слідчого про причини своєї неявки. У зв'язку з цим слідчий вирішив здійснити його привід та з цією метою звернувся з відповідним клопотанням до слідчого судді.

Зібравши достатньо доказів, які вказували на вчинення кримінального правопорушення 23-річним Волковим М.І. та 16-річним Зайчуком О.В., слідчий вирішив обрати щодо них запобіжні заходи та оголосити про підозру.

З цією метою слідчий звернувся з клопотанням до слідчого судді про обрання Зайчуку О.В. запобіжного заходу у вигляді особистого зобов'язання. З дотриманням вимог кримінального процесуального законодавства слідчий суддя розглянув це клопотання та обрав Зайчуку О.В. вказаний запобіжний захід. Зайчуку О.В. також було оголошено про підозру.

Беручи до уваги наявність ризиків, які дають підстави вважати, що Волков М.І. буде незаконно впливати на Зайчука О.В., та інші обставини, які враховуються при обранні запобіжного заходу, слідчий звернувся до слідчого судді з клопотанням про застосування Волкову М.І. запобіжного заходу

у вигляді тримання під вартою. Враховуючи те, що Волков М.І. неодноразово не з'являвся для провадження процесуальних дій, слідчий також клопотав про дозвіл на затримання Волкова М.І. з метою його приводу. Ці клопотання були задоволені слідчим суддею.

Завдання: Дайте оцінку ситуації. Який процесуальний порядок виконання ухвали слідчого судді про затримання з метою приводу для участі в розгляді клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою?

За умовами ситуації необхідно:

- 1) скласти повістку про виклик Волкова М.І.;
- 2) скласти рапорт про неприбуття Волкова М.І. на виклик;
- 3) скласти процесуальні документи здійснення приводу Волкова М.І.;
- 4) скласти процесуальні документи обрання Зайчуку О.В. запобіжного заходу у вигляді особистого зобов'язання;
- 5) скласти процесуальні документи повідомлення Зайчуку О.В. про підозру;
- 6) скласти процесуальні документи обрання Волкову М.І. запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою;

Література до теми:

[1-5, 16, 26, 28-30, 33, 34, 41, 45, 48-51, 54-59, 64-67, 73, 76, 78]

ТЕМА. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ, ЩО СКЛАДАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ЗУПИНЕННЯ ТА ЗАКІНЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ (2год.)

Зупинення досудового розслідування – це вимушене тимчасове перерва у кримінально-процесуальній діяльності внаслідок появи обставин, які перешкоджають подальшому провадженню і закінченню досудового розслідування. Зупинення досудового розслідування є юридичним фактом, який зупиняє перебіг строку розслідування і унеможливорює провадження будь-яких процесуальних дій, крім тих, які спрямовані на

встановлення місцезнаходження підозрюваного (ч. 5 ст. 280 КПК).

Слід мати на увазі, що досудове розслідування може бути зупинене тільки після повідомлення особі про підозру.

Досудове розслідування зупиняється вмотивованою постановою прокурора або слідчого за погодженням з прокурором за наявності однієї з підстав, передбачених ч. 1 ст. 280 КПК. У кожному випадку прийняття рішення про зупинення досудового розслідування, слідчий повинен пересвідчитись у виконанні усіх передбачених законом дій, які є передумовою прийняття такого рішення (ч. 2 ст. 280 КПК).

Необхідно звернути увагу на те, що відновлення досудового розслідування відбувається не тільки у разі, коли підстави для його зупинення перестали існувати, а й у разі потреби провадження слідчих (розшукових) чи інших процесуальних дій. Зупинене досудове розслідування відновлюється постановою слідчого, прокурора.

Слід пам'ятати, що закінчення досудового розслідування – це заключний етап досудового розслідування, в межах якого підводяться підсумки роботи слідчого, прокурора, аналізуються зібрані докази, завершується провадження процесуальних дій, відповідним учасникам кримінального провадження надається доступ до матеріалів досудового розслідування, приймається законне, обґрунтоване, вмотивоване рішення.

Досудове розслідування закінчується прийняттям одного з таких рішень: 1) про закриття кримінального провадження; 2) про звернення з клопотанням до суду про звільнення особи від кримінальної відповідальності; 3) про звернення з клопотанням до суду про застосування примусових заходів медичного характеру; 4) про звернення з клопотанням до суду про застосування примусових заходів виховного характеру; 5) про звернення до суду з обвинувальним актом (ч. 2 ст. 283 КПК).

Рішення про закриття кримінального провадження оформлюється постановою слідчого, прокурора та ухвалою суду (ст. 284 КПК).

Передумовою складання клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, обвинувального акту є повідомлення підозрюваного, його

захисника, законного представника та захисника особи, відносно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру, про завершення досудового розслідування та надання доступу до матеріалів досудового розслідування. Відбувається відкриття сторонами кримінального провадження матеріалів, що письмово підтверджується із зазначенням найменування таких матеріалів.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №6

Питання для обговорення:

1. Поняття, підстави та значення зупинення досудового розслідування.
2. Поняття та форми закінчення досудового розслідування.
3. Процесуальні документи, що складаються в ході зупинення і закінчення досудового розслідування.

Контрольні питання:

1. Що є підставою для зупинення досудового розслідування?
2. Як слід розуміти поняття «тяжка хвороба» у контексті підстави для зупинення досудового розслідування?
3. Що є передумовами прийняття рішення про зупинення досудового розслідування?
4. Яке рішення і ким може бути прийнято у разі, якщо у кримінальному провадженні два або більше підозрюваних, а підстави для зупинення досудового розслідування стосуються не всіх?
5. Що є підставою для оголошення розшуку підозрюваного?
6. Як процесуально оформити рішення про оголошення розшуку підозрюваного?
7. Що є підставою для відновлення досудового розслідування?
8. Як правильно обчислювати строк досудового розслідування при його зупиненні та відновленні?
Назвіть форми закінчення досудового розслідування.

2. Що є підставою закриття кримінального провадження?

3. З яких підстав і за якої умови кримінальне провадження може бути закрито слідчим?

4. Яким є порядок оскарження постанови слідчого, прокурора про закриття кримінального провадження?

5. Що є підставою звільнення особи від кримінальної відповідальності?

6. Які реквізити повинно містити клопотання прокурора про звільнення особи від кримінальної відповідальності?

7. Яким учасникам кримінального провадження повідомляється про закінчення досудового розслідування та надання доступу до матеріалів?

8. Хто складає обвинувальний акт після закінчення досудового розслідування?

9. Які реквізити повинен містити обвинувальний акт?

10. Які матеріали додаються до обвинувального акту?

11. Що є підставою для внесення клопотання про застосування примусових заходів медичного характеру?

12. Що є підставою для внесення клопотання про застосування примусових заходів виховного характеру?

13. Які реквізити повинно містити клопотання про застосування примусових заходів медичного характеру?

14. Які реквізити повинно містити клопотання про застосування примусових заходів виховного характеру?

Термінологічне завдання:

Зупинення досудового розслідування; розшук підозрюваного; відновлення досудового розслідування, закінчення досудового розслідування; закриття кримінального провадження; звільнення особи від кримінальної відповідальності; відкриття матеріалів іншій стороні; обвинувальний акт і реєстр матеріалів досудового розслідування; клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру.

Практичне завдання:

Ситуація №1.

Під час подальшого провадження досудового розслідування підозрюваний Зайчук О.В. захворів тяжкою хворобою, що перешкоджає його участі у кримінальному провадженні. Відповідно до витребуваних слідчим медичних документів і висновку лікарів Зайчук О.В. потребує довготривалого стаціонарного лікування.

Завдання: Дайте оцінку ситуації. Які процесуальні дії необхідно виконати слідчому та які процесуальні рішення прийняти за цих умов? З'ясуйте можливість виділення матеріалів відносно Зайчука О.В. в окреме провадження.

За умовами ситуації також потрібно:

- 1) винести постанову про виділення матеріалів досудового розслідування;
- 2) винести постанову про зупинення досудового розслідування;
- 3) винести постанову про відновлення досудового розслідування.

Ситуація №2.

Під час подальшого провадження слідчий зібрав достатньо доказів для закінчення досудового розслідування, про що повідомив відповідних учасників кримінального провадження і роз'яснив їм право на доступ до матеріалів досудового розслідування.

Потерпілий Кальченко С.П., підозрюваний Волков М.І. ознайомились з наданими матеріалами, про що були складені відповідні протоколи.

Завдання: В якій формі має бути закінчено досудове розслідування стосовно підозрюваного Волкова М.І. та відносно малолітнього Шелеста Ю.В., що було виділене в окреме провадження? Які процесуальні дії необхідно виконати слідчому, прокурору та які процесуальні рішення прийняти за цих обставин?

За умовами ситуації також потрібно:

- 1) скласти повідомлення про завершення досудового розслідування та надання доступу до матеріалів досудового розслідування;

- 2) скласти повідомлення про відкриття сторонами кримінального провадження матеріалів;
- 3) скласти протокол про надання доступу до матеріалів досудового розслідування;
- 4) скласти обвинувальний акт і додатки до нього.

Література до теми:

[1-6, 14, 27, 32, 48-51, 54-61, 65-67, 74, 76, 80, 82, 84-87]

ТЕМА. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ, ЩО СКЛАДАЮТЬСЯ ПІД ЧАС СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ (2год.)

Встановлюючи, що правосуддя здійснюється виключно судами, законодавець виходив із того, що правовий статус суду, його функції та суворо визначений порядок діяльності створюють такі переваги в забезпеченні правильного застосування правових норм і закріплення законності в країні, які не може мати жодна форма державної діяльності. Прикладом цього є кримінальний процес і його одна з основних стадій – провадження у суді першої інстанції.

У 2011 р. на розгляді місцевих та апеляційних загальних судів як судів першої інстанції перебувало 771,5 тис. кримінальних проваджень. Обвинувальний чи виправдувальний вирок суди постановили у 164,7 тис. проваджень, що становить 83,1% від кількості тих, провадження в яких закінчено. При цьому місцеві та апеляційні загальні суди як суди першої інстанції постановили виправдувальні вироки лише стосовно 365 осіб; їх питома вага від кількості осіб, щодо яких постановлено вироки, становила 0,2 %.

Необхідність точного і правильного додержання кримінального процесуального законодавства при здійсненні судового розгляду спрямовано на додержання встановлених законом процесуальних гарантій всіх учасників кримінального провадження. Це необхідно для забезпечення всебічного, повного й об'єктивного дослідження обставин в кримінальному провадженні, виявлення причин і умов, що сприяють вчиненню кримінальних правопорушень, постановлення законного,

обґрунтованого та вмотивованого судового рішення. Іншими словами, чим більше суд і учасники судового розгляду звертатимуться до форми (тобто до встановленого законом порядку судового розгляду), тим менше можливість допустити судову помилку і більше гарантій для забезпечення виконання завдань кримінального провадження, що закріплені в ст. 2 КПК України.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №7

Питання для обговорення:

1. Поняття, суть і значення стадії судового розгляду.
2. Поняття і зміст загальних положень судового розгляду.
3. Процедура судового розгляду, її структура і зміст.
4. Вирок суду, його постановлення і проголошення.
5. Проведення процесуальних дій у режимі відео конференції під час судового провадження

Термінологічне завдання:

Судовий розгляд, межі судового розгляду, загальні положення судового розгляду, підготовча частина судового засідання, судові дебати, останнє слово обвинуваченого, постановлення вироку, протокол судового засідання, виконання вироку, звернення вироку до виконання, нагляд прокурора за виконанням вироків та інших судових рішень,

Практичне завдання:

Суддя, продовживши слухання кримінального провадження за обвинуваченням Шакова 30 листопада встановив що виникла необхідність у встановленні та допиті можливих свідків вказаної пригоди і прийняв рішення про надання доручення органам досудового розслідування на проведення слідчо-розшукових заходів з цього приводу. Окрім того було встановлено, що обвинувачений Шаков захворів на запалення легень і проводити судовий розгляд кримінального провадження за його відсутності неможливо, тому суддя виніс ухвалу про зупинення слухання кримінального провадження.

За умовами ситуації необхідно:

1.Скласти ухвалу суду про доручення проведення слідчої (розшукової) дії.

2.Скласти ухвалу суду про зупинення судового провадження в зв'язку з хворобою обвинуваченого.

ТЕМА: ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ СЛІДЧОГО-СУДДІ (2год.)

Однією з новацій чинного КПК України є суттєве розширення функції суду щодо контролю за дотриманням прав і свобод сторін кримінального провадження під час досудового розслідування, а також запровадження з цією метою інституту слідчого судді, як особи, яка спеціально уповноважується на здійснення такого контролю.

Кримінально-процесуальний кодекс України від 28 грудня 1960 року з численними змінами та доповненнями функцію контролю за дотриманням прав сторін кримінального провадження під час досудового слідства здебільшого покладав на органи прокуратури. Саме прокурори мали за законом левову частку повноважень здійснювати нагляд за законністю ведення досудового слідства в цілому та вчинення окремих слідчих дій зокрема.

Зі здобуттям Україною незалежності нагальною для свого впровадження у законодавство стала тенденція застосування судового контролю за веденням досудового слідства, й віддання на вирішення виключно суду питань, які стосуються обмеження прав і свобод особи під час досудового слідства.

Чинний КПК України істотно змінив цю ситуацію й забезпечив значне розширення функції судового контролю за досудовим розслідуванням, зокрема:

- забезпечив можливість оскарження безпосередньо до суду окремих рішень, дій чи бездіяльності слідчого або прокурора в ході досудового розслідування;

- встановив майже повну монополію суду щодо вирішення питань про обмеження прав і свобод особи в ході досудового розслідування;

- розширив повноваження суду щодо надання дозволів на вчинення окремих слідчих дій;

- наділив суд деякою мірою наглядовими функціями в питанні оцінки законності затримання особи та тримання її під вартою.

Ключовим і абсолютно новим для вітчизняного кримінального процесуального законодавства суб'єктом є слідчий- суддя. Власне, слідчі судді як спеціальні суб'єкти з тим чи іншим спектром процесуальних повноважень існують в правових системах багатьох країн світу, зокрема Італії, Франції, Німеччини, Литви, Латвії, Молдови.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №8

Питання для обговорення:

1. Процесуальний статус слідчого-судді у кримінальному провадженні.
2. Документи, які ухвалює слідчий суддя.

Контрольні питання:

1. Кого слід вважати суб'єктом кримінального провадження?
2. Яка існує класифікація суб'єктів кримінального провадження?
3. Що означає зміст засади "здійснення правосуддя тільки судом"?
4. У чому полягає законний склад суду?
5. Який процесуальний статус судді в кримінальному провадженні?
6. Який процесуальний статус слідчого судді в кримінальному провадженні?

Термінологічне завчання:

суб'єкти кримінального провадження; сторона кримінального провадження; сторона обвинувачення; сторона захисту; суд; суддя; слідчий суддя;

Практичне завчання:

До слідчого, що здійснював кримінальне провадження, у якому С. було оголошено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 296 КК України (хуліганство, вчинене із застосуванням холодної зброї), звернулися 65-річний батько, 18-річний син і дружина підозрюваного з клопотанням передати їм С. на поруки. Усі троє гарантували забезпечення виконання підозрюваним покладених на нього обов'язків та, за необхідності, доставку його до органу досудового розслідування чи в суд на першу про те вимогу. Слідчий звернувся з клопотанням, погодженим з прокурором, до слідчого судді про застосування С. запобіжного заходу у вигляді особистої покури.

Як слідчий суддя має вирішити заявлене клопотання?

Які є процесуальні вимоги до кількості поручителів у кримінальному провадженні?

2. Скласти проекти кримінально-процесуальних документів за вказівкою викладача:

- *Ухвала про затримання обвинуваченого.*

ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ, ЩО СКЛАДАЮТЬСЯ В ХОДІ ПЕРЕГЛЯДУ КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ (2 год.)

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №9

Питання для обговорення:

1. Підстави оскарження судових рішень у кримінальному провадженні в ході перегляду кримінальних справ.
2. Структура і зміст апеляційної скарги.
3. Структура і зміст касаційної скарги.
4. Структура і зміст заяви прокурора про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

Контрольні питання:

1. Які вимоги, форма і зміст апеляційної скарги на судові рішення у кримінальному провадженні?

2. Які вимоги, форма і зміст касаційної скарги на судові рішення у кримінальному провадженні?

3. Які вимоги, форма і зміст. до заяви про перегляд судового рішення у кримінальному провадженні за нововиявленими (виключними) обставинами?

Термінологічне завчання:

Перевірочні стадії; апеляційна скарга, касаційна скарга, заява про перегляд за нововиявленими(виключними обставинами)

Практичне завчання:

Складання студентами проектів апеляційних (касаційних) скарг прокурора та про перегляд судового рішення за нововиявленими (виключними) обставинами відповідно до фабул, запропонованих викладачем.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Мова і стиль кримінально-процесуальних документів.
2. Історичний розвиток процесуальних документів (актів) кримінального провадження в Україні
3. Поняття кримінально-процесуальних документів, їх основні риси та значення
4. Види кримінально-процесуальних документів
5. Поняття, форми та особливості досудового розслідування
6. Рапорт про виявлення кримінального правопорушення
7. Протокол прийняття усної заяви про вчинене кримінальне правопорушення (або таке що готується)
8. Повідомлення про початок досудового розслідування

9. Повідомлення про прийняття і реєстрацію заяви
10. Поняття, підстави, мета та види слідчих дій
11. Протокол допиту свідка
12. Протокол допиту підозрюваного
13. Протокол пред'явлення особи для впізнання
14. Клопотання про проведення обшуку
15. Протокол обшуку
16. Клопотання про проведення огляду
17. Протокол огляду місця події
18. Протокол освідкування особи
19. Клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої(розшукової) дії
20. Протокол огляду і виїмки кореспонденції
21. Протокол про результати спостереження за особою
22. Постанова про залучення захисника
23. Зава про відвід захисника
24. Постанова про відмову у визнанні потерпілим
25. Постанова про відмову в задоволенні клопотання
26. Постанова про заборону підозрюваному використовувати технічні засоби при проведенні окремої процесуальної дії
27. Повідомлення про підозру
28. Повідомлення про зміну раніше повідомленої підозри
29. Повідомлення про нову підозру
30. Поняття, суть, види та значення заходів забезпечення кримінального провадження
31. Клопотання про здійснення приводу

32. Клопотання про накладення грошового стягнення за невиконання процесуального обов'язку
33. Протокол затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину
34. Клопотання про відсторонення від посади
35. Клопотання про накладення арешту
36. Протокол арешту майна
37. Клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді особистого зобов'язання
38. Клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту
39. Клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді особистої поруки
40. Клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді застави
41. Клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою
42. Повідомлення про затримання
43. Поняття, підстави, значення зупинення та закінчення досудового розслідування
44. Постанова про зупинення досудового розслідування
45. Постанова про оголошення розшуку підозрюваного
46. Постанова про відновлення досудового розслідування
47. Постанова про закриття кримінального провадження
48. Повідомлення про закінчення досудового розслідування
49. Обвинувальний акт

50. Процесуальний статус захисника у кримінальному провадженні
51. Клопотання про побачення з підзахисним
52. Адвокатський запит
53. Клопотання про визнання доказу недопустимим
54. Апеляційна скарга на вирок суду
55. Відмова від апеляційної скарги
56. Процесуальний статус слідчого-судді у кримінальному провадженні
57. Ухвала про призначення судового розгляду
58. Ухвала про затримання обвинуваченого
59. Ухвала про привід обвинуваченого
60. Ухвала про проведення обшуку
61. Поняття, зміст і значення міжнародного співробітництва
62. Клопотання про видачу особи в Україну для притягнення до кримінальної відповідальності

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Який процесуальний документ можна скласти до початку досудового розслідування (до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудового розслідування)?

- A) постанову про визнання потерпілим;
- B) протокол допиту потерпілого;
- C) протокол огляду місця події;
- D) протокол затримання.

2. При прийнятті заяви про що попереджається потерпілий?

- A) про кримінальну відповідальність за дачу неправдивих показів;

- В) про кримінальну відповідальність за дачу завідомо неправдивого повідомлення про скоєння злочину;
- С) про кримінальну відповідальність за відмову від дачі показів;
- Д) про кримінальну відповідальність за дачу неправдивих показів, про кримінальну відповідальність за дачу завідомо неправдивого повідомлення про скоєння злочину, про кримінальну відповідальність за відмову від дачі показів.

3. Кого інформує слідчий про затримання особи?

- А) близьких родичів;
- В) членів сім'ї;
- С) орган уповноважений законом на надання безоплатної правової допомоги;
- Д) близьких родичів, членів сім'ї чи інших осіб за вибором, орган уповноважений законом на надання безоплатної правової допомоги.

4. Перед початком допиту як підозрюваного що повинен зробити слідчий?

- А) повідомити про допит близьких родичів підозрюваного;
- В) повідомити про допит членів сім'ї підозрюваного;
- С) роз'яснити підозрюваному його права передбачені ст.42 КПК України;
- Д) Повідомити прокурора про допит підозрюваного.

5. Хто обов'язково присутній при складанні протоколу огляду речей?

- А) поняті;
- В) працівники карного розшуку;
- С) підозрюваний;
- Д) прокурор.

6. Запобіжний захід – особисте зобов'язання обирає?

- А) прокурор;
- В) суддя;
- С) слідчий-суддя;
- Д) такий запобіжний захід не існує.

7. Яка кількість понять повинна бути присутня під час проведення огляду речей?

- А) двоє понять;
- В) троє понять;
- С) кількість понять встановлює прокурор;

D) кількість понятих встановлює слідчий на свій розсуд.

8. Хто із учасників підписує протокол огляду місця події?

A) прокурор;

B) поняті та експерт;

C) слідчий та працівники карного розшуку;

D) всі учасники огляду місця події.

9. Що зобов'язаний надати потерпілому працівник ОВС після отримання заяви?

A) довідку про отримання заяви;

B) копію написаної заяви;

C) пам'ятку про процесуальні права та обов'язки потерпілого;

D) копію рапорту з відомостями необхідними для внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

10. Що є початком досудового розслідування?

A) заява про скоєння злочину;

B) постанова про порушення кримінальної справи;

C) повідомлення чергової медсестри до чергової частини РВ про надання медичної допомоги потерпілому;

D) внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

11. Чи є затримання особи запобіжним заходом?

A) є запобіжним заходом;

B) не є запобіжним заходом;

C) є тимчасовим запобіжним заходом;

D) в деяких випадках є запобіжним заходом.

12. Хто має право винести постанову «про накладення арешту на майно»?

A) слідчий;

B) прокурор;

C) слідчий за погодженням з прокурором;

D) слідчий суддя.

13. В який час доби не дозволяється проведення (розшукових) слідчих дій?

A) на протязі доби у вихідні та святкові дні;

B) з 22 години до 6 години;

C) з 22 години до 8 години;

D) з 13 години до 14 години.

14. В якому місці може проводитись допит потерпілого?

- A) виключно в службовому кабінеті;
- B) лише в приміщенні поліції;
- C) за місцем проживання потерпілого;
- D) у всіх вказаних вище місцях.

15. Ким погоджується план проведення слідчих дій і оперативно-розшукових заходів у кримінальному провадженні?

- A) начальником слідчого відділу;
- B) начальником районного відділу;
- C) начальником карного розшуку;
- D) начальником слідчого відділу та начальником районного відділу.

16. В який термін слідчий, прокурор зобов'язаний внести відомості до «Єдиного реєстру досудового розслідування» після отримання заяви про скоєний злочин?

- A) на протязі 24 год.;
- B) протягом 36 год.;
- C) протягом 48 год.;
- D) протягом 72 год.

17. З якої стадії досудового розслідування може приймати участь у справі захисник?

- A) з моменту вручення письмового повідомлення про підозру;
- B) з моменту обрання запобіжного заходу;
- C) з моменту оголошення підозрюваному про закінчення досудового розслідування;
- D) на будь-якій стадії досудового розслідування.

18. Хто вправі винести постанову про привід?

- A) слідчий;
- B) прокурор;
- C) слідчий за погодженням з прокурором;
- D) слідчий суддя на підставі клопотання слідчого, яке погоджене з прокурором.

19. Хто вправі винести постанову про проведення освідування?

- A) слідчий;
- B) прокурор;
- C) слідчий за погодженням з прокурором;

D) слідчий суддя на підставі клопотання слідчого, яке погоджене з прокурором.

20. В присутності якої кількості статистів проводиться впізнання особи?

A) двох;

B) трьох;

C) кількість статистів встановлює слідчий;

D) кількість статистів встановлює прокурор.

21. Хто виносить постанову про визнання лікарні цивільним позивачем?

A) слідчий;

B) прокурор;

C) слідчий за погодженням з прокурором;

D) слідчий суддя.

22. Кому слідчий надсилає письмове повідомлення про закінчення розслідування?

A) цивільному позивачу, цивільному відповідачу;

B) потерпілому або його представнику;

C) підозрюваному та його захиснику;

D) всім вище перерахованим учасникам кримінального процесу.

23. На підставі чийого рішення примусово отримуються біологічні зразки з метою проведення експертизи?

A) постанови слідчого;

B) постанови прокурора;

C) постанови слідчого за погодженням з прокурором;

D) ухвали слідчого судді на підставі клопотання слідчого, яке погоджене з прокурором.

24. Вимогами якої статті КПК передбачено ознайомлення підозрюваного з постановою про призначення експертизи?

A) ст.243 КПК України;

B) ст.245 КПК України;

C) ст.242 КПК України;

D) вимогами всіх зазначених статей КПК.

25. Хто має право винести постанову про проведення виїмки кореспонденції?

A) слідчий;

B) прокурор;

C) слідчий за погодженням з прокурором;

D) слідчий суддя на підставі клопотання слідчого, яке погоджене з прокурором.

26. Яким чином запрошується особа слідчим для проведення слідчих дій?

A) повісткою;

B) повідомленням на електронну адресу;

C) засобами факсимільного зв'язку;

D) усіма вищеперерахованими способами.

27. Які доручення уповноваженому оперативному підрозділу (про виконання негласних слідчих дій) може надати слідчий?

A) аудіо-відеоконтроль особи, накладення арешту на кореспонденцію, огляд і виїмка кореспонденції;

B) зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, зняття інформації з електронних інформаційних мереж;

C) аудіо-відеоконтроль особи, накладення арешту на кореспонденцію, огляд і виїмка кореспонденції, зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, зняття інформації з електронних інформаційних мереж, обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи, установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу, спостереження за особою, річчю або місцем, аудіо-відео контроль місця, контроль за вчиненням злочину, негласне отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження.

D) обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи, установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу, спостереження за особою, річчю або місцем, аудіо-відео контроль місця, контроль за вчиненням злочину, негласне отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження;

28. Ким складається письмове повідомлення про підозру?

A) слідчим;

B) прокурором;

C) прокурором, слідчим за погодженням з прокурором;

D) слідчим за погодженням з прокурором.

29. Про що попереджається потерпілий під час проведення одночасного допиту декількох осіб?

A) про кримінальну відповідальність за дачу неправдивих доказів;

- В) про кримінальну відповідальність за відмову від дачі показів;
- С) про кримінальну відповідальність за завідомо неправдиве повідомлення про скоєння злочину;
- Д) про кримінальну відповідальність за дачу неправдивих доказів, про кримінальну відповідальність за відмову від дачі показів.

30. Про що попереджається свідок під час проведення одночасного допиту декількох осіб?

- А) про кримінальну відповідальність за дачу неправдивих доказів;
- В) про кримінальну відповідальність за відмову від дачі показів;
- С) про кримінальну відповідальність за завідомо неправдиве повідомлення про скоєння злочину;
- Д) про кримінальну відповідальність за дачу неправдивих доказів, про кримінальну відповідальність за відмову від дачі показів.

31. Хто надає дозвіл на проведення (негласних) розшукових слідчих дій?

- А) прокурор своєю постановою;
- В) постанову вносить слідчий;
- С) ухвалу вносить слідчий суддя;
- Д) постанову вносить слідчий та погоджує її з прокурором.

32. Хто обирає запобіжний захід «Особисте зообов'язання» підозрюваному?

- А) прокурор своєю постановою;
- В) постанову вносить слідчий;
- С) ухвалу вносить слідчий суддя;
- Д) постанову вносить слідчий та погоджує її з прокурором.

33. Хто має право винести постанову про відібрання біологічних зразків для проведення експертизи, якщо особа заперечує проти цього?

- А) прокурор;
- В) постанову вносить слідчий;
- С) ухвалу вносить слідчий суддя за клопотанням слідчого погодженого з прокурором;
- Д) постанову вносить слідчий та погоджує її з прокурором.

34. Хто має право подати заяву про перегляд судового рішення за ново виявленими обставинами?

- A) потерпілий, обвинувачений та його захисник;
- B) потерпілий, його представник та законний представник, цивільний позивач, його представник та законний представник, цивільний відповідач та його представник;
- C) прокурор, обвинувачений і його захисник, потерпілий;
- D) всі учасники процесу.

35. Яким чином можна проникнути до місця проживання особи?

- A) за ухвалою слідчого судді;
- B) за постановою прокурора;
- C) за постановою слідчого погодженою з прокурором;
- D) за заявою потерпілого або ухвалою слідчого судді.

36. Яким чином повідомляється особа у якої в помешканні проведено обшук у разі відсутності особи у житлі під час обшуку?

- A) повідомляються жителі сусідньої квартири обшукуваного помешкання;
- B) повідомляються працівники ЖЕО;
- C) ухвала суду залишається слідчим в обшуканому помешканні на видимому місці;
- D) повідомляється листом слідчого направленою по пошті.

37. Хто під час проведення досудового розслідування попереджається про кримінальну відповідальність за відмову від дачі показань?

- A) підозрюваний;
- B) потерпілий;
- C) свідок;
- D) потерпілий та свідок.

38. Чи допускається проведення слідчих (розшукових) дій у нічний час з (22 до 6 год.)?

- A) не дозволяється;
- B) дозволяється за погодженням з прокурором;
- C) дозволяється за ухвалою слідчого судді;
- D) дозволяється у виключних випадках.

39. Хто не може бути понятим під час проведення слідчої дії?

- A) потерпілий;

- В) родичі потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого;
- С) працівники правоохоронного органу;
- Д) всі вищепераховані особи.

40. Який термін дії ухвали слідчого судді про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії?

- А) на протязі 30 діб.;
- В) протягом 45 діб;
- С) протягом 60 діб.;
- Д) термін дії визначає слідчий суддя своєю ухвалою.

41. На протязі якого проміжку часу після отримання обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру або клопотання про звільнення від кримінальної відповідальності суд призначає підготовче судове засідання?

- А) не пізніше 10 днів;
- В) не пізніше 15 днів;
- С) не пізніше 5 днів;
- Д) не пізніше наступного дня.

42. Кого із учасників процесу суд викликає в підготовче судове засідання?

- А) Прокурора, обвинуваченого, захисника та потерпілого;
- В) прокурора, обвинуваченого, захисника, потерпілого його представника та законного представника;
- С) прокурора, обвинуваченого, потерпілого, його представника та законного представника, цивільного позивача, його представника та законного представника, цивільного відповідача та його представника;
- Д) прокурора, обвинуваченого, захисника, потерпілого, його представника та законного представника, цивільного позивача, його представника та законного представника, цивільного відповідача та його представника;

43. Ухвала про призначення судового розгляду складається:

- А) із мотивувальної та резолютивної частини;
- В) із вступної та мотивувальної частин;
- С) із вступної та резолютивної частин;
- Д) із вступної, мотивувальної та резолютивної частин.

44. Хто із присутніх у залі судового засідання заслуховує вирок суду стоячи?

- A) обвинувачений, свідки та потерпілі;
- B) обвинувачений, свідки, потерпілі, експерти та спеціалісти;
- C) всі присутні в судовій залі особи;
- D) всі присутні в залі особи, за виключенням тих, кому головуєчий дозволив слухати вирок суду сидячи.

45. На який термін суд вправі продовжити термін тримання під вартою обвинуваченого під час судового слухання справи?

- A) в межах розумного строку;
- B) до двох місяців;
- C) до одного місяця;
- D) суд сам встановлює строк тримання під вартою обвинуваченого в залежності від складності справи.

46. Чи має право прокурор змінити обвинувачення в суді?

- A) має право в бік пом'якшення становища обвинуваченого;
- B) має право в бік погіршення становища обвинуваченого;
- C) не має права;
- D) має право як в бік погіршення так і в бік пом'якшення становища обвинуваченого.

47. Які наслідки відмови прокурора підтримувати обвинувачення в суді?

- A) право підтримувати обвинувачення в суді надається потерпілому;
- B) кримінальне провадження закривається за відповідним обвинуваченням;
- C) прокурор не має права відмовитись від підтримання державного обвинувачення в суді;
- D) відбувається заміна прокурора.

48. Про що попереджається свідок під час проведення допиту під час судового розгляду?

- A) про кримінальну відповідальність за дачу неправдивих показань;
- B) про кримінальну відповідальність за дачу завідомо неправдивої інформації про скоєний злочин;
- C) про кримінальну відповідальність за дачу завідомо неправдивих показань та за відмову від дачі показань;

D) про кримінальну відповідальність за дачу завідомо неправдивих показань, за відмову від дачі показань, за дачу завідомо неправдивої інформації про скоєний злочин.

49. Про що попереджається потерпілий під час проведення допиту під час судового розгляду?

A) про кримінальну відповідальність за дачу неправдивих показань;

B) про кримінальну відповідальність за дачу завідомо неправдивої інформації про скоєний злочин;

C) про кримінальну відповідальність за дачу завідомо неправдивих показань та за відмову від дачі показань;

D) про кримінальну відповідальність за дачу завідомо неправдивих показань, за відмову від дачі показань, за дачу завідомо неправдивої інформації про скоєний злочин.

50. Які особливості допиту малолітнього або неповнолітнього свідка чи потерпілого?

A) допит проводиться в присутності захисника;

B) допит проводиться в присутності законного представника та захисника;

C) допит проводиться в присутності законного представника, педагога чи психолога, а за необхідністю – лікаря;

D) допит проводиться в присутності захисника, законного представника, педагога чи психолога, а за необхідністю – лікаря.